

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/42/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916202160
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5916202160.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Kataríny Beniačovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: K. E., nar. XX.X.XXXX a V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov: matka Mgr. Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. S. XXXX/XX, T., právne zastúpená Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom N. A. S. XX, T. a otec Ing. W. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. S. XXXX/XX, T., toho času bytom D. F. XX, T., právne zastúpený JUDr. Miroslavou Bobíkovou, advokátkou so sídlom F. K., S. N. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 2P/26/2016-21, zo dňa 4. mája 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca od 11.04.2016 na mal. K. sumou 370 Eur a mal. V. sumou 250 Eur. Zameškané zvýšené výživné, ktoré vzniklo otcovi na mal. K. vo výške 100 Eur a mal. V. vo výške 46 Eur zaviazal otca zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 7C/92/2011-103 zo dňa 31.01.2012, v spojení s opravným uznesením č. k. 7C/92/2011-118 zo dňa 21.03.2012 v časti o určení výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo zistenia, že naposledy bolo rozhodované o vyživovacej povinnosti otca rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 7C/92/2011-103 zo dňa 31.01.2012, v spojení s opravným uznesením č. k. 7C/92/2011-118 zo dňa 21.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20.03.2012. Otec bol povinný prispievať na výživu mal. K. sumou 220 Eur a na výživu mal. V. sumou 181 Eur mesačne s tým, že otcovi bola zároveň uložená povinnosť platiť aj za účelom tvorby úspor maloletých detí každému vo výške 100 Eur mesačne na osobitné účty zriadené v prospech maloletých detí. V čase posledného rozhodovania bola mal. K. žiačkou 5. ročníka základnej školy a mal. V. 1. ročníka. Priemerný čistý mesačný príjem matky bol 371,94 Eur a otca 2.078,91 Eur.

3. Od posledného rozhodovania sa zmenili pomery, a to najmä na strane mal. detí, ktoré sú vekovo staršie. Mal. K. je študentkou 1. ročníka strednej zdravotníckej školy v Banskej Bystrici, býva na internáte, za ktorý matka mesačne platí 30 Eur, za stravu 64,50 Eur, za cestovné 18 Eur mesačne. Týždenne jej dáva vreckové 10 Eur. Mal. V. je žiakom 5. ročníka základnej školy, stravuje sa doma, má bežné výdavky. Obidve deti nosia okuliare, s čím sú zvýšené výdavky a navštevujú ortopéda.

4. Matka je zamestnankyňou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a jej priemerný mesačný príjem predstavuje 489,09 Eur. Otec má súčasný priemerný mesačný príjem 2.971,99 Eur, pričom v mesiaci marec 2016 mu bola vyplatená mzda vo výške 10.402,44 Eur. Teda príjem obidvoch rodičov vzrástol,

avšak príjem otca vzrástol výraznejšie ako príjem matky. Matka uviedla, že má študentskú pôžičku a musela si zobrať aj ďalšie úvery, pretože si musela zakúpiť byt a vyplatiť manžela po rozvode manželstva. Otec poukázal na svoje nevyhnutné životné náklady, a to 601 Eur výživné a tvorba úspor, 233 Eur mesačne spláca hypotéku na novostavbu, 107 Eur platí za byt a má aj ostatné náklady na stravu, oblečenie a hygienu. Po uhradení nevyhnutných mesačných životných nákladov teda otcovi zostáva nepomerne vyššia suma ako matke maloletých detí. Otec uviedol, že všetky voľné peniaze investoval do novostavby rodinného domu.

5. Za takéhoto stavu u otca existujú voľné peňažné prostriedky, ktoré môže použiť na platenie zvýšeného výživného, nakoľko výživné má prednosť pred inými výdavkami. Je právom maloletých detí podieľať sa na zvýšenej životnej úrovni svojich rodičov. Oproti poslednému rozhodnutiu príjem otca výrazne vzrástol, a preto je v jeho schopnostiach a možnostiach, aby prispieval zvýšeným výživným, nakoľko disponuje takými prostriedkami, ktoré mu umožňujú platiť takto zvýšené výživné, za súčasného zachovania povinnosti otca prispievať aj na tvorbu úspor maloletým deťom po 100 Eur mesačne.

6. Pokiaľ otec argumentoval, že matka skončila vysokú školu a má lepšie možnosti dosahovať zvýšený príjem, poukázal na to, že to záleží na samotnej matke, pretože nikto ju nemôže nútiť, aby zmenila zamestnávateľa, nakoľko je len na jej rozhodnutí, aký príjem bude dosahovať.

7. Zároveň rozhodol o zameškanom výživnom od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku, teda od 11.04.2016 (20 dní mesiaca apríl 2016). Zameškané výživné zaviazal otca zaplatiť do 15-tich dní od právoplatnosti rozsudku.

8. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

9. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie otec maloletých detí. Poukázal na to, že nesporové konania sú ovládané vyšetrovacou zásadou, podľa ktorej je súd povinný vykonať aj iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, ako boli účastníkmi navrhnuté. Súd nepostupoval v zmysle citovanej zásady. Vychádzal z výsluchu účastníkov konania a listinných dôkazov, ktoré predstavovali potvrdenie o výške príjmu matky a otca a rozsudku 7C/92/2011. Pri zmene pomerov na strane rodičov súd skúma nielen ich príjmy, ale zisťuje aj ich majetkové pomery, teda skúma aj ostatný majetok a ich výdavky. Uvedené však nie je možné realizovať výlučne výsluchom účastníkov, ale je potrebné, v tomto prípade najmä prezentované náklady zo strany matky, aby boli potvrdené aj listinnými dôkazmi. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť, ktoré náklady taxatívne matkou vymenované, súd hodnotil ako opodstatnené a prečo, nakoľko súd ich iba konštatoval. Matka prezentovala náklady spojené so školskou dochádzkou, zdravotným stavom detí, nájomného a služieb za bývanie, ako aj zo splácaním úverov a poisťiek bez toho, aby ich objektívne potvrdila listinným dôkazom. V rámci dokazovania súd vôbec neskúmal charakter jednotlivých úverov či poisťiek, a teda ani nemohol pri rozhodovaní konštatovať, či uvedené náklady zo strany matky sú alebo nie sú opodstatnené. Dokonca ňou prezentované náklady značne prekračujú jej mesačný príjem. Aj táto okolnosť sčasti podporuje jeho námietku, že výživné nie je využívané v súlade s jeho účelom. Súd sa nezaoberal skutočnosťou, že napriek zlej finančnej situácii sa matka stala majiteľkou motorového vozidla. V spisovom materiálu nie je jediný dôkaz, že maloleté deti majú tak vážne zdravotné problémy, že musia navštevovať ortopéda. Má vedomosť, že mal. V. trpí formou plochých nôh. Podľa jeho názoru ide o účelové správanie matky, nakoľko od rozvodu navštívila súkromného ortopéda výlučne v čase pred podaním návrhu na zvýšenie výživného. Je si vedomý, že mal. K. je alergická na slnečné žiarenie a s tým sú spojené náklady. Pri určení vyživovacej povinnosti súd nemôže brať do úvahy výlučne príjem povinného rodiča, ale musí vychádzať aj z vyčíslenia celkových nákladov na dieťa a to tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa. Súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške, ako sú preukázané náklady na dieťa. Na výžive dieťaťa sa musia podieľať obaja rodičia. Rovnako je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že sa podieľa aj na tvorbe úspor mesačne u každého dieťaťa 100 Eur.

10. Nenamieta, že u mal. K. došlo k zmene pomerov tým, že začala študovať na strednej škole. Matka náklady vyčísliła na sumu 202,20 Eur, prirátaním ďalších nákladov, ktoré matka uvádzala (okuliare 85 Eur, ortopéd 45 Eur, lieky na alergiu 30 Eur, stužková 70 Eur, pri začiatku školského roka 100 Eur) čo prepočtom predstavuje cca 28 Eur mesačne, náklady za uvedené položky by tak činili mesačne 230 Eur. K týmto nákladom je potrebné pripočítať náklady na stravu a ošatenie, čo mesačne môže

predstavovať sumu okolo 40 Eur. Ak by sa prirátala čiastka, ktorá súvisí s kultúrnym či športovým vyžitím dieťaťa, uvedená suma celková mesačne by mohla predstavovať 290 až 300 Eur. Chce však poukázať, že náklady spojené so športovými aktivitami oboch detí uhrádza výlučne sám formou nákupu športových potrieb, čo matka neoprávnene označila ako nepotrebné.

11. Podľa jeho názoru vychádzajúc zo samotného vyjadrenia matky u mal. V. sa základné a odôvodnené potreby žiadnym spôsobom oproti poslednej úprave vyživovacej povinnosti nezmenili. Z údajov, ktoré poskytla matka náklady predstavujú cca 56 Eur (cestovné 6 Eur, pri začiatku školského roka 100 Eur, školské potreby 40 Eur, ortopedické vložky 20 Eur) a ak sa k tejto čiastke pripočítajú náklady na stravu, ošatenie, hygienu a mimoškolské aktivity nie je zrejmé, prečo bolo vyhovené návrhu a bolo výživné zo sumy 181 Eur zvýšené na sumu 250 Eur.

12. Uvedomuje si, že jeho čistý príjem sa zvýšil a značne prevyšuje príjem matky. Zároveň si je vedomý, že vzhľadom na túto skutočnosť má povinnosť podieľať sa na výžive maloletých detí vyššou čiastkou ako je schopná matka, avšak odvolanie podáva z dôvodu, že neboli v rámci dokazovania zákonným spôsobom zisťované náklady spojené s oprávnenými potrebami maloletých detí a nebola vôbec do úvahy braná jeho námietka, že má vážne podozrenie, že finančné prostriedky určené na výživné nie sú využívané v súlade s ich účelom.

13. S poukazom na to, že matka uhrádza študentský úver, ktorý si zobrala na štúdium na vysokej škole je iba logické sa domnievať, že po ukončení štúdia sa vzhľadom na to matke pracovne aj finančne polepší. Inak by tieto náklady nemali žiaden význam. Vzhľadom na okolnosti uvádzané matkou je namiesto otázky, či výlučne on ako otec má povinnosť sa podieľať finančne na pokrytí všetkých potrieb svojich detí, pretože je zrejmé, že príjem matky pokrýva iba splácanie bližšie nepreskúmaných úverov a poisťiek, neberúc do úvahy náklady spojené s bývaním.

14. Preto navrhuje doplniť dokazovanie vyžiadanimi si konkrétnych listinných dôkazov, ktoré by mohli potvrdiť či vyvrátiť všetky tvrdenia matky ohľadom účelovosti či opodstatnenosti vynaložených nákladov, doklad o úhrade nákladov spojených s bývaním, s návštevou škôl, zdravotná dokumentácia detí, zmluvy o poskytnutí úverov, zmluva o kúpe motorového vozidla. Zároveň žiada, aby boli do spisu zabezpečené výpisy z účtov maloletých detí, na ktoré prispieva formou úspor. Navrhuje zabezpečiť do spisu aj výpis obrátov z bežného účtu č. B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Preto navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, prípadne po doplnení dokazovania zmeniť rozsudok tak, že voči maloletej K. mu určí povinnosť platiť výživné vo výške 250 Eur a určí úhradu zameškaného výživného, pričom návrh matky vo zvyšnej časti zamietne.

15. Kolízny opatrovník maloletých detí k odvolaniu otca uviedol, že od poslednej úpravy výživného sa na strane maloletých detí podstatne zmenili pomery, sú vekovo staršie. Maloletá K. je študentkou strednej školy v Banskej Bystrici, kde býva na internáte. Maloletý V. je žiakom druhého stupňa základnej školy. Preto je nesporné, že doposiaľ určené výživné nepostačuje na pokrytie ich odôvodnených výdavkov. Takisto majú zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Nakoľko sa zmenili zárobkové pomery oboch rodičov, otcovi výrazne, má za to, že návrh matky je dôvodný. Pokiaľ navrhoval otec doplniť dokazovanie je to na zvážení odvolacieho súdu, či okresný súd v rámci konania vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu.

16. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca poukazovala na to, že otec síce tvrdí, že si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti, pritom je v omeškaní s platením riadneho výživného, a to tak, že uhradil na výživu maloletých detí sumou len vo výške 41 Eur ku dňu 11.05.2016 a sumu 360 Eur až 20.05.2016. Otec nezaplatil ani polovicu nákladov na školu v prírode pre syna. Bola nútená si požičať peniaze od sestry, ktorá býva v Nemecku vo výške 300 Eur. Má za to, že súd náležite zistil skutkový a právny stav, vychádzal z listinných dôkazov založených v spise, potvrdeniami o príjme rodičov, ako aj výsluchom účastníkov konania o nevyhnutných životných nákladoch maloletých detí, výsluchom matky a výsluchom otca. Nemožno súhlasiť, že náklady na deti sa nezmenili, i otec v odvolaní uvádza, že došlo k zmene pomerov. Tvrdenie, že sa zadlžuje na úkor životnej úrovne detí je zavádzajúce, pretože po rozvode v rámci BSM si musela zobrať úver, z ktorého musela vyplatiť exmanžela vo výške 15.000 Eur a zároveň prevzala záväzok úveru na byt vo výške 5.755 Eur. Tiež sa zaviazala, že uhradí otcovi dieťaťa finančnú hotovosť vo výške 800 Eur spojenú so štúdiom na vysokej škole, nakoľko otec detí trval na tom, aby mu peniaze za štúdium vrátila. Rovnako má osobný automobil aj otec maloletých detí, pričom jeho hodnota

v čase vyporiadania bola 12.500 Eur. Sám otec uviedol, že finančné prostriedky, ktoré mu zostávajú po zaplatení úveru investuje do novostavby rodinného domu. Zdravotné problémy detí sú otcovi známe, nakoľko boli prezentované aj na pojednávaní pri výsluchu matky. Ešte počas manželstva mal. V. mal zápal bedrového kĺbu, čo sa odzrkadlilo na jeho terajších problémoch s pokrivenou panvou. Mal. K. má zakrivenú chrbticu, z ktorého dôvodu absolvovala rehabilitačné procedúry. Mala vážne ochorenie zápalu dutín, kde jej hrozila operácia. Nevie si predstaviť, ako má dieťa vo veku 16 rokov obliecť a prestravovať za 40 Eur mesačne ako to uvádza otec dieťaťa. U oboch detí rastom a vekom sa zmenili podmienky a potreby na oblečenie, kozmetiku, ako aj hygienu. Mal. V. nemôže nosiť bežné papuče do školy, nakoľko ich neobuje, je potrebné mu kúpiť drahšiu obuv. Škola stojí 110 Eur, na čo otec neprispel, ešte je potrebné zabezpečiť výstroj na lyžiarsky výcvik a rovnako sa platí stužková mal. K., ktorú platí iba matka. Dieťa má právo podieľať sa na rovnakej životnej úrovni rodiča. Odôvodnené potreby maloletých detí pri určení výšky výživného sa odvíjajú podľa okolností konkrétneho prípadu. Tieto sú však odôvodňované schopnosťami a možnosťami rodičov. Pokiaľ otec prezentoval, že športové aktivity hradí sám, poukázala na to, že dcéra má kúpený snowboard a V. prilbu, ktoré sú u otca doma a neberie ich na žiadne aktivity. Naposledy boli u otca dva dni cez Vianoce. Do dnešného dňa otec neuviedol, že by sa matka o deti nestarala a nikdy ani nepožadoval zdokladovanie použitia výživného na maloleté deti. Je preto neprirodzené, že ju osočuje ohľadom použitia výživného na ich spoločné deti v období podania návrhu na zvýšenie výživného. Dovtedy problémy s výživným nemal. Po rozvoje bola nútená s mal. V. navštevovať detského psychológa, nakoľko tento sa chcel stretávať s otcom, ktorý si ho nebrával. Po vyhlásení rozsudku mala náklady na zubára na mal. V. 20 Eur a na lieky pre dcéru 11,05 Eur. Keď otcovi banka poskytla úver, mala prehodnotené jeho príjmy, že je v jeho schopnostiach bez problémov platiť splátku úveru, a preto má za to, že v rovnakej výške je schopný podieľať sa aj na výživnom. Otec mal dostatočnú vedomosť o jej štúdiu na vysokej škole, pričom jej prvý rok i školu zaplatil a riadne študovala 5 rokov v externom štúdiu v roku 2010 až 2015. Školu začala navštevovať pre zvýšenie kvalifikácie a možnosti lepšieho zamestnania počas manželstva a práve počas manželstva študovala a zároveň podnikala, pričom jej príjem z podnikania nedosahoval taký príjem, aby mohla pokračovať v podnikaní. Preto 14.02.2011 sa zamestnala, pričom právoplatne boli rozvedení 20.03.2012. Poukázala na vyporiadanie BSM, na to, že otec po rozvoje manželstva nadobudol 2-izbový byt v Ružomberku a rodinný dom v M.. Preto otec má dostatok finančných prostriedkov na plnenie si vyživovacej povinnosti zvýšeným výživným. Má za to, že okresný súd vec riadne právne posúdil a odvolanie otca považuje za účelové. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

17. K vyjadreniu matky podal stanovisko kolízny opatrovník maloletých detí, pričom sa stotožňuje s jej vyjadrením. Zárobkové pomery na strane matky nedovoľujú, aby sa podieľala na pokrývaní potrieb maloletých detí v rovnakej miere, ako to umožňujú finančné pomery na strane otca. Matka sa o deti riadne stará a svoj podiel na vyživovacej povinnosti voči nim si plní aj hodnotou práce, ktorú vynakladá pri ich výchove a taktiež uhrádzaním nákladov na bývanie. Tvrdenie otca, že výživné nie je využívané v súlade s jeho účelom je podľa jeho nedôvodné. Deti majú v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky na bývanie, je zabezpečená ich riadna zdravotná starostlivosť a majú zabezpečené aj materiálne vybavenie. Preto má za to, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, je v možnostiach otca, aby na výživu maloletých detí prispieval vyššou sumou.

18. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka podala vyjadrenie matka, v ktorom hlavne poukázala na to, že po vyhlásení rozsudku otec podal na ňu podnet, že sa o deti nestará, ktoré bolo prešetrené kolíznym opatrovníkom. Rovnako podal na ňu aj trestné oznámenie. Uvedené považuje zo strany otca za pomstu a jej šikanu z dôvodu, že podala návrh na zvýšenie výživného. Otec sa s maloletými deťmi nestretáva, ohľadom vysvedčenia detí si len zistil telefonicky aké bolo vysvedčenie a dcéra mu prefotila vysvedčenie a zaslala e-mailom. O deti nejaví reálny záujem.

19. Otec sa vyjadril k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a matky. Pokiaľ matka poukázala, že si riadne neplní vyživovaciu povinnosť poukázal na to, že túto si dlhodobo plní riadne a včas. V mesiaci máj 2016 iba pri elektronickom prevode došlo k omylu, keď namiesto čiastky 401 Eur bola prevedená čiastka 41 Eur, avšak tento omyl ihneď doplatil. Pred odchodom mal. V. do školy v prírode mu priniesol sladkosti a poskytol mu vreckové 20 Eur. Ďalej poukázal na dohodu o vyporiadaní BSM a na to, že hoci matka má nedostatok finančných prostriedkov, stala sa majiteľkou motorového vozidla a na uvedené vo svojom vyjadrení vôbec nereagovala. Hoci predložila k vyjadreniu iné doklady, nepredložila ani jeden relevantný listinný dôkaz, ktorý by potvrdzoval jej argumentáciu ohľadom výdavkov, nepredložila výpisy z účtov, či zmluvy o kúpe a úvere, čím by potvrdila svoje tvrdenia. Navrhuje doplniť dokazovanie výsluchom svedka

V. D. ohľadne účelnosti využívania výživného. Nie je zrejmé, prečo matka k vyjadreniu predložila LV č. XXX, nakoľko z tohto vyplýva, že nie on je vlastníkom predmetného rodinného domu v M.. V súvislosti s vyjadrením kolízneho opatrovníka poukazuje na skutočnosť, že v rámci konania žiadnym spôsobom neskúmal pomery v rodine matky a jeho činnosť sa obmedzila iba na konštatovanie o vyššom príjme otca a na zopakovanie okolností uvádzaných matkou.

20. Na to reagoval kolízny opatrovník podaním zo dňa 03.08.2016, kde uviedol, že na základe vyjadrení otca na pojednávaní 04.05.2016 vykonal dňa 26.05.2016 šetrenie pomerov na adrese matky. Bývajú v kompletne zariadenom byte, kultúra bývania a hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni, deti majú svoju detskú izbu. Pokiaľ ide o fotky z internetu matka uviedla, že sú stiahnuté z internetu, avšak sú staré niekoľko rokov. Je pravdou, že kupuje veci deťom v secondhande a toto zakupovala i počas manželstva. Ošatenie syna je vždy čisté, nepoškodené. Je pravdou, že syn si musel prispieť na tenisky zo svojich finančných prostriedkov, avšak z dôvodu, že tenisky, ktoré mu zakúpila, stratil. Syn ťažko znáša, že otec o neho neprejavuje záujem, má z toho psychické problémy a musela mu zabezpečiť aj pomoc zo strany odborníka. Dcéra nezaujíma otca znáša podstatne lepšie. Vyučovacie výsledky mal. V. sú na výbornej úrovni, jeho dochádza je bezproblémová, spolupráca s matkou aj s otcom je dobrá, obidvaja rodičia o syna prejavujú záujem. Tvrdenie otca, že výživné určené na mal. deti nie je využívané v súlade s jeho účelom, je nedôvodné.

21. Na uvedené vyjadrenia opäť reagoval otec svojim podaním zo dňa 08.08.2016. Vyjadrenia matky považuje opäť za všeobecné a zaoberá sa tými istými okolnosťami a zavádza súd skreslenými informáciami. S deťmi sa riadne a pravidelne navštevovali až do Vianoc roku 2015, kedy sa situácia diametrálne zmenila. Keďže z jeho strany nedošlo k žiadnej zmene, je iba prirodzené sa opodstatnene domnievať, že matka mal. detí začala tieto negatívne ovplyvňovať v neprospech otca, zakazovať im návštevy a začala s nimi manipulovať. Skresľuje okolnosti okolo vysvedčenia mal. K., že mu stačilo zaslať vysvedčenie mailom, o čom predkladá ako dôkaz výpisy z SMS správ. Je na zamyslenie, prečo matka v rámci svojich opakovaných vyjadrení doposiaľ súdu nepredložila relevantné dôkazy, o ktoré v rámci odvolania požiadal. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka 12.07.2016 nie je možné zistiť, akým spôsobom preveroval jeho námietky a akým spôsobom došiel k záverom, ktoré vo vyjadrení prezentuje. Je paradoxné, keď tvrdí, že na jednej strane sú deti riadne materiálne zabezpečené a majú vhodné podmienky na bývanie, na druhej strane zasa konštatuje, že na druhej strane je návrh matky na zvýšenie výživného dôvodný. Takéto závery sú v rozpore s tým, čo o domácnosti a podmienkach v nej a správaní sa matky k otcovi potvrdil nielen svedok V. D., ale aj mal. V.. Práve z tohto dôvodu pochybuje o objektívnosti podaného vyjadrenia.

22. Ďalšie vyjadrenie matka podala podaním zo dňa 11.08.2016. Poukázala na to, že nie je pravdou, ako to otec deklaruje, že ho vykresľuje, že si neplní vyživovaciu povinnosť. Má právo vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam ohľadom platenia výživného zo strany otca a nič nezamlčala. Uviedla, kedy došlo k doplateniu výživného maloletých detí. Teda nie je pravdou, že keď zistil omyl v platení výživného, tak tento omyl ihneď napravil. Keď otec až po niekoľkých SMS-kách nereagoval, bola nútená si požičať peniaze od sestry. Pokiaľ otec poskytol synovi 20 Eur ako vreckové a sladkosti do školy v prírode, ona zaplatila poplatok vo výške 110 Eur. Vreckové poskytol priamo synovi. Taktiež ona mu dala vreckové vo výške 10 Eur. Predmetom dohody o vyporiadaní BSM nebol žiadny iný záväzok voči tretím osobám. Práve naopak, k otázke spôsobu štúdia matky sa otec nevyjadril. Ďalej poukazovala na Dohodu o vyporiadaní BSM. Zopakovala, že spochybňovanie spôsobu použitia výživného je pre ňu nedôstojné, nakoľko do pojednávania žiadnym spôsobom otec toto nerozporoval. Ohľadom výsluchu svedka V. D., túto osobu považuje za osobu nedôveryhodnú, nakoľko voči nemu je vedené trestné konanie. Taktiež otec nepredložil žiadne dôkazy a sú to len jeho výmysly. A nesúhlasí, aby tento svedok bol vypočutý. Ohľadom majetkových nehnuteľností otca, tento je vlastníkom 2-izbového bytu v T. a rovnako si kúpil pozemok v M.. Predmetné nehnuteľnosti boli nadobudnuté po rozvode manželstva. LV č. XXX bol predložený omylom. Otec neuvádza, akú kúpnu cenu zaplatil za 2-izbový byt a za pozemok, avšak jej vytýka, že má hodnotu bytu v rámci BSM. Po rozvode manželstva v byte neboli realizované žiadne rekonštrukčné práce a popiera výšku hodnoty bytu. Syn si vyprosil u otca stretnutie, a to oslavy narodenín otca, na ktoré deti neboli pozvané a na naliehanie syna tento bol na oslave.

23. Matka podala opätovné vyjadrenie k vyjadreniu otca dňa 31.08.2016. Uviedla, že v prvom rade sa jedná o konanie ohľadom zvýšenia výživného na maloleté deti, a preto sa bude vyjadrovať iba k tejto otázke. Pokiaľ otec žiada relevantné dôkazy, tak na predmetnom konaní obaja uviedli, že nemajú

návrhy na doplnenie dokazovania a rozsah dokazovania z dôkazov predložených súdu boli postačujúce na rozhodnutie vo veci samej. Súd posudzuje predovšetkým odôvodnené potreby maloletých detí, a to od posledného rozhodovania a skúma majetkové pomery povinného rodiča. V konaní poukázala, že otec si zvýšil svoju životnú úroveň, a to kúpou bytu, stavia rodinný dom, kúpou pozemku, zvýšil sa mu príjem zo zamestnania a v rámci vyporiadania BSM ho vyplatila a okrem iného i otec detí si prevzal v rámci BSM po rozvedení osobné motorové vozidlo. Odvracanie pozornosti o kúpe motorového vozidla matky je práve vizitkou otca. Otec mal predložiť Zmluvu o kúpe bytu, o kúpe pozemku, ako aj doklady preukazujúce stavbu rodinného domu. Ohľadne motorových vozidiel v rámci vyporiadania BSM, otec nechal nepovšimnuté a trvá na vykonaní dôkazu, pričom ho ani nenavrhol. Mal za to, že nastala zmena na strane detí, ako aj otca maloletých detí. Nikdy nezakázala deťom, aby sa kontaktovali s otcom. Od detí má vedomosť, že otec sám ich nekontaktoval, nezavola ani sa nedohodol na stretnutiach, ani cez prázdniny. Nezakazovala žiadne stretnutie detí s otcom. Práve naopak otec detí nejavil záujem o stretávanie sa s deťmi a tento nezáujem teraz zakrýva údajným zákazom matky, čo nie je pravda. Opäť poukázala, že u syna musela riešiť problém prostredníctvom detského psychológa, ktorého v súčasnosti navštevuje v Ružomberku. Predložila vyjadrenie detského psychológa, z ktorého je zrejmé, že je potrebné, aby sa dieťa pravidelne stretávalo s otcom. Avšak nemôže otca donútiť, aby sa so synom stretával, nakoľko je to jeho právo a nie povinnosť. Nevidí dôvod na výsluch navrhovaného svedka, nakoľko v konaní o zvýšenie výživného nie je žiaduce, aby vypovedal, nakoľko daná osoba nemá dôvod sa vyjadriť. Napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť.

24. Posledné vyjadrenie matky súd nedoručoval stranám, nakoľko išlo už o vyjadrenie v zmysle § 374 ods. 5 CSP, kedy po oboznámení sa ním išlo o opätovné vyjadrenie o rovnakých skutočnostiach, ako v predchádzajúcich vyjadreniach.

25. Primárne v procesnej rovine krajský súd uvádza, že aj keď odvolacie konanie začalo podaním odvolania otca, podaním zo dňa 27.5.2016, krajský súd v odvolacom konaní bol povinný postupovať a konať od 01.07.2016 podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) a zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s poukazom na ust. § 2 ods. 1 CMP, a to v zmysle § 395 ods. 1 CMP, podľa ktorého ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, v spojení s § 395 ods. 2 CMP v zmysle ktorého, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

26. Krajský súd Žilina, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 65, § 66 a § 67 CMP a napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP.

27. Vo všeobecnosti platí, že len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 219 ods. 4 CSP). Táto základná zásada je prelomená ust. § 121 CMP, v zmysle ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery. Rovnako v zmysle § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého zmenu pomerov v zmysle tohto ustanovenia je možné definovať ako taký stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní. Zásadne sa musí jednať o zmenu závažnejšieho charakteru, t.j. o tzv. podstatnú zmenu. Teda hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov či už na strane povinného rodiča alebo oprávneného dieťaťa. Zmena pomerov však môže byť dôvodom na zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa podstatným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné je nepríjemné. Pokiaľ nebola preukázaná zmena pomerov a rozhodlo by sa o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

28. V preskúmvanej veci bolo zistené, že naposledy o výživnom bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 7C/92/2011-103 zo dňa 21.01.2012 v spojení s opravným uznesením č.k. 7C/92/2011-118 zo dňa 21.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.03.2012. V tomto období matka dosahovala priemerný mesačný príjem 371,94 eur a otec 2.078,91 eur. Mal. K. bola žiačkou

5. ročníka základnej školy a mal. V. iakom 1. ročníka základnej školy. Od posledného rozhodovania sa zmenili pomery, a to najmä na strane mal. detí, ktoré sú vekovo staršie. Mal. K. je študentkou 1. ročníka Strednej zdravotníckej školy v Banskej Bystrici a mal. V. je žiakom 5. ročníka základnej školy. Rovnako sa zmenili pomery aj na strane rodičov. Matka je zamestnankyňou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a jej priemerný mesačný príjem predstavuje 489,09 Eur. Otec má súčasný priemerný mesačný príjem 2.971,99 Eur.

29. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

30. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

31. Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

32. Mimosporové konanie (čo je aj konanie o vyživovacej povinnosti rodičov k svojim deťom) je typické dominanciou princípu oficiality a materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa súd nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Nie je však vylúčené, aby si súd osvojil zhodné tvrdenia účastníkov, ale len za splnenia podmienky, že nemá pochybnosti o ich pravdivosti a zároveň nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

33. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu má kvalitatívnu a kvantitatívnu stránku. Kvalitatívna stránka je u oboch rodičov v zásade rovnaká. Rozdiely v kvantite sú určované v závislosti od schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča, ktoré sa posudzujú individuálne. Je potrebné, aby súd skúmal tieto kritéria u obidvoch rodičov napriek tomu, že sa výživné určuje len voči jednému z nich. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov povinného rodiča sú predmetom dokazovania aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality. Na zadĺženie povinného rodiča z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné, resp. súvisia so zaobstaraním predmetov nadštandardnej hodnoty, súd pri ustálení majetkových pomerov nebude prihliadať. Majú sa uspokojiť všetky životné potreby dieťaťa potrebné pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Pri určení výšky výživného je preto nutné, aby súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni každého rodiča a súčasne prihliadol na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

34. V prejednáwanej veci okresný súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca vyššie uvedené kritéria dôsledne nezohľadnil. V tejto súvislosti nezisťoval dôsledne skutkový stav veci a potom tento nemohol ani správne právne posúdiť. Obmedzil sa iba na zistenie, kde je zamestnaná matka a otec a aký je ich príjem. Nezaoberal sa dôsledne zistením, aké sú výdavky na uspokojovanie potrieb maloletých detí, potrieb rodičov, ani výdavkami rodičov. Pokiaľ ide o náklady maloletých detí prezentovaných matkou nie je možné konštatovať, že sa jedná o zhodné tvrdenia účastníkov, pričom matka tieto žiadnym spôsobom nepreukázala. Predmetné náklady a ich výšku tvrdila matka bez relevantného dôkazu a otec na pojednávaní nebol vypočutý v tomto smere, či súhlasí s takýmto tvrdením, aby bolo možné ustáliť, že sa jedná o ich zhodné tvrdenia.

35. Nie je možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie, že je len na vôli matky či zmení zamestnávateľa a jedná sa len o jej rozhodnutie, aký bude dosahovať príjem. Súd je povinný zisťovať pomery u oboch rodičov, teda najmä ich schopnosti, čiže faktické príjmy, ale aj na ich možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobili s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce. Pretože každý rodič si musí byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom.

36. Napadnutým rozsudkom okresný súd zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 7C/92/2011-103 zo dňa 31.1.2012 v časti o určení výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Oboznámením sa s predmetným rozhodnutím bolo zistené, že otec bol zaviazaný prispievať na

výživu maloletých detí bežným výživným a taktiež výživným za účelom tvorby úspor. Preto vo výroku rozhodnutia musí byť zreteľne uvedené, v ktorej časti sa daný rozsudok mení, aby bolo z neho zrejmé, či vyživovacia povinnosť za účelom tvorby úspor ostala nezmenená a zachovaná.

37. Otec a matka vo svojich podaniach poukazujú na dohodu o vyporiadaní ich zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že nie je predmetom preskúmania pri určení vyživovacej povinnosti k ich maloletým deťom, ako si vyporiadali majetok v rámci dohody o vyporiadaní zaniknutého BSM.

38. Otec v odvolaní žiadal preskúmať či je výživné využívané účelne. Pokiaľ ide o výživné za účelom tvorby úspor, toto je ukladané na osobitný účet maloletých detí, ktorý v prospech nich zriadila matka, ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s týmito prostriedkami potrebuje matka súhlas súdu. Ide o schválenie úkonu v zmysle ustanovení § 111 a nasl. CMP pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloletých. Ak dieťa nadobudne plnoletosť, môže nasparenými prostriedkami disponovať samo. Preto otec môže osobitným podaním podať podnet na preskúmanie, ako sa nakladá s uvedenými finančnými prostriedkami. Uvedené nie je predmetom v rámci rozhodovania o návrhu na zvýšenie bežného výživného.

39. Na základe vyššie uvádzaných závažných pochybení okresného súdu krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude súd pri rozhodovaní o zmene vyživovacej povinnosti otca dôsledne vychádzať z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a porovnávať pomery, z ktorých okresný súd vychádzal v čase, keď naposledy bolo rozhodované o vyživovacej povinnosti otca voči maloletým a z pomerov zistených ku dňu, kedy bol podaný žalobný návrh. Ďalej sa pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti dôsledne bude zaoberať zisťovaním potrieb maloletých detí (či na základe zhodných tvrdení účastníkov, alebo predložených dôkazov), ako aj schopnosťami a možnosťami oboch rodičov. V tejto súvislosti najmä zistí, aké sú ich osobné a majetkové pomery, aké sú ich reálne zárobkové možnosti, ktoré ovplyvňujú jednak subjektívne atribúty (vek, zdravotný stav, vzdelanie) a objektívne atribúty (ponuka pracovných miest úradom práce a podobne), aké sú ich výdavky (vyhodnotiť na nevyhnutné výdavky a výdavky ktoré súvisia so zaobstaraním predmetnej nadštandardnej hodnoty, na ktoré nebude prihliadať) a vec opätovne prejedná a rozhodne.

40. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerov hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.